

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství Ducha svatého se všemi námi. Amen

Vítám vás milí přátelé zde v kostele, vítejte i vy, kdo jste doma a sledujete bohoslužby na dálku. Jsme jedno společenství.

Dnes je neděle Sexagesimae, která tímto označením upozorňuje, že zbývá 60 dnů do Velikonoc. Poslyšme na úvod slova Žalmu 65, 1-5

Zpívat budeme **píseň 242**, která, jak se ve zpěvníku můžeme dočíst, pochází ze sbírky Komenského textů Vzdechání nábožná. Melodie Martin Luther

Píseň 242 - Zasvitla svatá neděle

Pane Bože,

jak je to prosté tě takto oslovit. Nic a nikdo nám nebrání v důvěře, že nás slyšíš, že o nás víš. Děkujeme ti za tuhle víru, která chrání před strachem a beznadějí, která nás nese a unese i naše pochybnosti. Věříme, že nám fandíš, když se bráníme lákavému proudu povrchnosti a vyhýbavosti. Věříme, že jsi na naší straně, když neuhýbáme před zlem, když chceme být dobří; věříme, že ti to dělá radost. A věříme, že nám stavíš překážky, když pomrkáváme po pohodlí, podléháme lhostejnosti a vylouváme se na únavu z vlastních starostí, když se zavíráme do sebe; věříme, že tě to rmoutí.

Je to tak prosté teď pozvednout hlavu a spolehnout se. V poklusu všedních dnů jsme modlitbu odbývali, zbytečnosti za podstatné směřovali, pocitem soběstačnosti se opájeli. Teď jsme ale tady, odpusť nám a daruj pokoj. Skrze Pána Ježíše jsi s námi.

Amen

1. Čtení Lk 9, 1-11

Píseň 699 – Můj Pane, Kriste Ježíši

Kázání

Text: Lk 9,18-23

Milí přátelé,

máme před sebou text, který v celém evangeliu plní úlohu jakéhosi bodu zlomu. Je tu totiž naplno odhalena Ježíšova podstata: Ježíš je Mesiáš. A zároveň, a to je stejně důležité, pojem mesiáš, který nebyl neznámý a vyskytuje se v celé bibli, získává nový, chtělo by se říct duchovní význam. Což naznačuje ten přívlastek „Boží“. Mohli bychom touto optikou porovnat, jak evangelium o Ježíši mluví před a po tomto zlomovém okamžiku a našli bychom jeden nápadný rozdíl. Ten spočívá v nepoměru činů a řečí. V předchozích kapitolách Ježíš poutá pozornost hlavně svými činy (koná divy, uzdravuje), zatímco v těch následujících slovy. Vágně vyjádřeno, před více koná, po více mluví. A ještě přesněji, před tím zlomovým okamžikem je pro lidi zajímavější to, co dělá, než kým je. Ne on, ale ty činy přitahují – já chci být uzdraven, já chci být zachráněn. A pak teprve přijde ten zlomový okamžik – Ježíš je Mesiáš. To je převratné a provokativní. A tohle musí potom Ježíš jakoby obhájit. A tak tu má

navrch jeho řeč – v podobenstvích, polemikách s farizeji, ve výrocích. Do popředí se dostává zvědavost, kdo je ten borec, odkud se vzal, co ho motivuje; chci ho taky vidět, slyšet. A my si můžeme domyslet, že s takovou zvědavostí po lidské úspěšnosti jde ruku v ruce pokušení jít těm zvědavým fanouškům na ruku. Tak tolik na úvod, abychom si uvědomili kontext, do kterého je tato perikopa „bodů zlomu“, jak jsem si ji nazval, zasazena. Její důležitost potvrzuje i výskyt u syn-optiků Marka a Matouše.

Na otázku, za koho mne pokládáte, která přijde přes ten zástup k učedníkům, nakonec odpoví Petr „za Božího Mesiáše“. Na první dobrou to zní jako odpověď konfirmanda. Človíčka, který se pod vedením faráře utvrzoval ve víře a připravoval se na závěrečnou zkoušku. I když možná to utvrzení tam taky bylo. Kdyby ale šlo jen o znalost, možná by Ježíš Petra pochválil, možná by chtěl, ať tu odpověď trochu víc rozvede. Jenže ta reakce je úplně opačná: „On jim však **důrazně** přikázal, aby to nikomu neřikali! Proč Pán Ježíš tak rázně zareagoval? Protože Petrova odpověď byla tak přesná trefa, že by tu nepřipravenou veřejnost smetla. Připomíná to starozákonní místa zakazující Boha jakkoli zpodobňovat, vyslovovat jeho jméno, výroky, že uzřít Boha znamená zemřít, nabízí se i spojitost se zakázaným ovocem stromu poznání dobrého a zlého. Ani sám Ježíš to o sobě neprohlásí a nechá to vyslovit Petra. Myslím, že v té odpovědi je vyjádřeno také to, co se někdy v teologii nazývá „mesiášské vědomí“. Jde prý ale o zavádějící pojem, protože z evangelií nejde dovodit, že si byl Ježíš vědom svého mesiášství. Já tomu rozumím tak, že Ježíšovi někde tady došlo, že se pouští do **zápasu**, který v této časnosti nemůže vyhrát, a přesto takový zápas neztrácí smysl. Tohle pochopit je nad lidské síly, nad síly zástupu, nad síly naše. Neplyne z toho žádný příslib štěstí a prosperity, zní to spíš jako volební anti program. A tak o tom teď radši nemluvit.

Petrova odpověď by mohla být artikulovaným potvrzením právě takového zápasu, který se v Ježíšovi už delší dobu odehrával. „**Když se o samotě modlil.**“ tak ta perikopa začíná. Co ta modlitba asi obsahovala? Možná tam byla věta „ať mám sílu přijmout to, co bude v příštích okamžicích vysloveno nahlas“. Ježíš se na ten rozhovor, na ten zlomový okamžik připravuje modlitbou. Už tuhle zdánlivou drobnost můžeme zobecnit a přijmout pro sebe, jako Boží „metodu“. Dřív, než se pustíme do debaty o naší víře, o tom, co je pro nás důležité, než se budeme ptát a zkoumat, co si kdo myslí, tak si udělat pořádek v sobě. Nejlepším úklidem a východiskem pro to je modlitba.

Ta podvojná otázka, za koho mě zástupy pokládají a za koho mě pokládáte vy, je pořád nějak přítomná. Její šíp, který letí přes zástupy k učedníkům, nedopadne do cíle, pokud netrefí nás. Také my svou víru prožíváme v nějakém společenském kontextu. Názor většiny, toho zástupu doby, ovlivňuje naše myšlení, možná i naše věření. To je dobré si uvědomit. Může být užitečné občas si porovnat, jak to mám s Pánem Bohem já a jak to mají druzí. V našem demokratickém prostoru (díky Bohu) rádi a často lačně sledujeme, co si lidi myslí, zajímají nás průzkumy veřejného mínění. A tam odtud také přichází část naší skepse nebo naděje. A ať už se jako jedinci nebo skupina s názorem většiny shodneme nebo ne, je pro vnímání našeho místa a naší role ve světě důležitý. Jde přitom o to, jestli nám názor většiny slouží jen jako společenský barometr vyvolávající obavy či naděje pro naše osobní preference a plány. Anebo ho dokážeme přijmout jako součást reality, ve které žijeme a kterou můžeme a máme sami přetvářet. A to činy i slovy. Hlavně neupadnout do elitářského pocitu rezignace s

výmluvou, že většina bude vždycky tíhnout k populismu a já jako jedinec, my jako malá skupina, proti tomu nic nezmůžeme. „Za koho mě pokládají zástupy“, to je první na co se Ježíš učedníků ptá. Až pak se ptá na názor učedníků. Nejdřív ho zajímá názor většiny, teprve pak názor učedníků. A poučné je, že ty jejich odpovědi se vlastně od té Petrovy moc neliší. Za Jana Křtitele, Eliáše, proroka – příkladné postavy hodné zvláštní pozornosti. Zástup rozhodně nebyl dezinformovanou skupinou. Aby ne, vždyť to je ta skupina, která činy Ježíšovy i jeho učedníků sledovala, mnozí je okusili na vlastní kůži. Mohli bychom právem namítnout, že tedy nešlo o výsledek průzkumu veřejného mínění, který zasahuje všechny skupiny obyvatel. Ovšem ten zástup se z takových skupin obyvatel skládal; v prvním čtení jsme slyšeli, že se učedníci „vydali na cestu, chodili od vesnice k vesnici, přinášeli **všude** radostnou zvěst a uzdravovali“. A ejhle, takto široce oslovená společnost se začala měnit a vytvářet si obraz, který nebyl úplně vedle.

Ježíš spolu s učedníky nerezignuje na přesilovku většiny, spolu s nimi je příkladem, že trávit čas taky s jinak smýšlejícími a jinak žijícími, je žádoucí. A že posuzovat, jestli se někdo chová davově a vyhýbat se mu pak obloukem je pošetilé a nekřesťanské, nekristovské. Nechci teď dělat nikomu reklamu, ale napadá mě jako zajímavý příklad jakéhosi mesiášského zápasu Milion chvilek pro demokracii. Přívlastku mesiášský dávám velké uvozovky, to slovo je zatížené, dnes i nadužívaným pojmem mesiášský komplex. Proto ani Ježíš o tom nechtěl mluvit. Rázně to uzemňuje poukazem na přicházející utrpení. Ale pro všechny má výzvu: Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne“. Každodenní angažovanost nenahrazuje Ježíšovu obět'. Je to ale konkrétní možnost, jak tuto výzvu naplňovat každý den. Nemusí to být milion chvilek, stačí několik chvilek každý den.

Setry a bratři, nerezignovat na přesilovku většiny má smysl. Mesiášství je zápas. A je to také náš zápas. A proto i my můžeme s Petrem vyznávat, že Ježíš je mesiáš Boží. A tak se utvrzovat ve víře, že jít v Kristově stopě má smysl.

Amen

Píseň 539 – Pán cestou smrti kráčel (text i melodie podle Martina Luthera)

Ohlášky

Sbírka

Píseň S 96 – Já hledám stále dům svůj (spirituál s textem Tomáše Najbrta)

Přímluvy

Pane Bože,

děkujeme ti za náš sbor, ve kterém nacházíme bezpečí a posilu na cestu života. Tak jako každou neděli tak i dnes tu ale nejsme jen pro sebe, ale i pro druhé. Především pro ty, co to štěstí být přijímání a být spolu, nemají. Pro ty vzdálené, potřebné, opuštěné, ztrácející se v davu anonymity.

Prosíme za ty, kdo pro nemoc či stáří nemohou být s námi, možná nás sledují online, myslí na nás, modlí se s námi. Jsme rádi, že je máme. Posilni je a potěš, dej, ať se můžeme znovu potkat.

Prosíme za ty, pro které je těžké z nějakého osobního důvodu sem chodit. Chybějí nám, je to možná trochu i naše vina. Ta cesta k sobě není jednosměrná. Prosíme pomoz nám bořit zdi rozdělí.

Prosíme za otevřenost a umění přirozeně přivítat nové příchozí, otevřít vrátka své ohrádky pro ně a také své ohrádky opouštět, umět se přiblížit a nevyplašit, neodradit.

Prosíme za nemocné tělem i duší, týrané, šikanované za svou jinakost, která neodpovídá společenským stereotypům, pronásledované, vězněné.

Prosíme za dobrovolníky nasazující svůj čas a talent ve službě.

Prosíme za naše děti, za jejich zdravý rozvoj, za moudrost rodičů, učitelů, státní správy, aby vytvářela dobré podmínky v této oblasti.

Prosíme za Ukrajinu a za vytrvalost svobodného světa neustoupit a neslevit v podpoře jejího práva na obranu před putinovským zlem.

Prosíme za naši českou společnost, ve které žijeme. A také za ni děkujeme. I když na ni někdy hudrujeme, je v ní mnoho dobrého, podnětného a příkladného. Ať jsme vůči ní spravedliví a pozorní, ať do ní svým životem – dobrým činem i slovem vnášíme radost a naději, ať dokážeme vést ten tichý zápas o záchranu světa.

Otčenáš

Poslání - děti

Požehnání (Ž 67,1-4): Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása!

Píseň 311 – Bůh je můj hrad